

Polszczyzna trzeciego tysiąclecia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Polszczyzna trzeciego tysiąclecia
Kod przedmiotu	09.2-DiksD-PTT-S22
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

- pogłębienie wiedzy na temat zjawisk i procesów, jakie zachodzą we współczesnej polszczyźnie, oraz wpływu czynników zewnętrznych (społecznych, politycznych i kulturowych) na jej stan;

- kształtowanie umiejętności interpretowania zjawisk i tendencji charakterystycznych dla współczesnej polszczyzny;

- kształtowanie świadomości, że posiadanie wiedzy o zjawiskach i procesach, jakie zachodzą we współczesnej polszczyźnie, jest niezbędne do prawidłowej i profesjonalnej działalności dziennikarskiej.

Wymagania wstępne

Posiadanie w stopniu zaawansowanym wiedzy o języku i jego strukturze (treść głównie przedmiotów: *wiedza o języku* i *stylistyka dziennikarska* - I stopień dziennikarstwa i komunikacji społecznej).

Posiadanie świadomość, że wiedza o strukturze języka i wysokiej kompetencji językowej jest niezbędne do prawidłowej i profesjonalnej działalności dziennikarskiej.

Zakres tematyczny

- Przypomnienie podstawowych pojęć sterujących narracją w omawianiu kolejnych zagadnień, np.: *język ogólny*, *odmiany współczesnej polszczyzny*, *norma językowa*, *norma medialna* itp.
- Język polski wśród języków świata w trzecim tysiącleciu.
- Społeczne, kulturowe, polityczne uwarunkowania stanu współczesnej polszczyzny.
- Wpływ mediów na współczesną polszczyznę.
- Tendencje postmodernistyczne a współczesna polszczyzna.
- Internacjonalizacja polszczyzny.
- Wpływ komunikacji sieciowej na współczesną polszczyznę.
- Polszczyzna publiczna początku XXI wieku.
- Współczesna etykieta językowa – w teorii i praktyce.
- Brutalizacja języka. Agresja w języku.
- Leksyka polszczyzny trzeciego tysiąclecia – ogólny zarys.
- Neutralizacja i nobilitacja wyrazów potocznych w języku publicznym.
- Słowa sztandarowe we współczesnych dyskursach Polaków.
- Eurożargon jako język specjalny.
- Język płci we współczesnej polszczyźnie – prawda czy mit?
- Nazwy własne we współczesnym języku polskim

Metody kształcenia

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna społeczne, kulturowe, polityczne, medialne uwarunkowania stanu polszczyzny trzeciego tysiąclecia, które mają także wpływ na język przekazów medialnych i społecznych.	• KF2_W06	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego egzamin ustny / pisemny	• Wykład
Student ma pogłębioną wiedzę o zjawiskach i tendencjach zachodzących w polszczyźnie trzeciego tysiąclecia.	• KF2_W07	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego egzamin ustny / pisemny	• Wykład
Student ma pogłębioną wiedzę na temat znaczenia języka w kształtowaniu przekazów medialnych.	• KF2_W09	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego egzamin ustny / pisemny	• Wykład
Student potrafi wskazać w tekstach medialnych charakterystyczne dla polszczyzny trzeciego tysiąclecia zjawiska językowe i zinterpretować je z perspektywy ogólnej i medialnej normy języka.	• KF2_U11	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego egzamin ustny / pisemny	• Wykład
Student jest przekonany o potrzebie ciągłego uaktualniania wiedzy o współczesnej polszczyźnie, obserwowania zmian, jakie w niej zachodzą, ze względu na znaczący wpływ języka na przekazy medialne i działania komunikacyjne w przestrzeni medialnej.	• KF2_K01	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego	• Wykład
Student jest przekonany, że wiedza o współczesnej polszczyźnie jest niezbędna do prawidłowej i profesjonalnej działalności dziennikarskiej.	• KF2_K03	• dyskusja w ramach wykładu konwersatoryjnego	• Wykład

Warunki zaliczenia

Zdanie egzaminu końcowego w formie ustnej z elementami pisemnymi (wykonywanie zadań na materiale tekstów medialnych). Progi: 60 % - ocena dostateczna, 75 % - ocena dobra, 90 % - ocena bardzo dobra.

Literatura podstawowa

1. *Bogactwo współczesnej polszczyzny*, red. P. Żmigrodzki, S. Przeczek-Kisielak, Kraków 2014.
2. *Język żyje : rzecz o współczesnej polszczyźnie*, red. K. Ożóg. Rzeszów 2009.
3. *Język trzeciego tysiąclecia*, red. G. Szpila, t1 -2, Kraków 2002.
4. Ożóg K., *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, Rzeszów 2004.
5. *Przyszłość polszczyzny – polszczyzna przyszłości*, red. K. Kłosińska, R. Zimny, Warszawa 2017.
6. *Współczesna polszczyzna. Stan. Perspektywy. Zagrożenia*, red. Z. Cygał-Krupa, Kraków-Tarnów 2008.

Literatura uzupełniająca

1. Nowosad-Bakalarczyk M., *Płeć a rodzaj gramatyczny we współczesnej polszczyźnie*, Lublin 2009.
2. Kowalikowa J., *O wulgaryzacji i dewulgaryzacji we współczesnej polszczyźnie*, [w:] *Język a Kultura*, t. 20, red. A. Dąbrowska, Wrocław 2008, s. 81–88.
3. *Polszczyzna XX wieku. Ewolucja i perspektywy rozwoju*. red. S. Dubisz, S. Gajda, Warszawa 2001.
4. *Przemiany języka na tle przemian współczesnej kultury*, red. K. Ożóg, Rzeszów 2006.
5. Marcjanik M., *Ślady przemian obyczajowych w języku XXI wieku. Próba interpretacji nowych form i znaczeń*, [w:] „Język a Kultura”, t. 26, red. A. Dąbrowska, Wrocław 2016, s. 11–23.
6. Sobczak B., *Oblicza agresji językowej w dyskursie publicznym. Próba uporządkowania pojęć* (RJP), [w:] https://rjp.pan.pl/images/G./Oblicza_agresji_jezykowej_na_strone.pdf.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 10-05-2022 21:52)